

KOMISIJA/VĀCIJA

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2006. gada 10. janvārī*

Lieta C-98/03

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2003. gada 28. februārī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv U. Velkers [*U. Wölker*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Vācijas Federatīvo Republiku, ko pārstāv M. Lumma [*M. Lumma*] un K. Šulce-Bāra [*C. Schulze-Bahr*], pārstāvji,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermans [*C. W. A. Timmermans*],
tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*] (referents), R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*],
P. Kūris [*P. Kūris*] un Dž. Arestis [*G. Arestis*],

ģenerālvokāts A. Ticano [*A. Tizzano*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 14. jūlijā,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 24. novembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Ar prasības pieteikumu Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka:

— neparedzot atsevišķiem projektiem, kas ir īstenoti ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk tekstā — "ĪADT") Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras

aizsardzību (OV L 206, 7. lpp.; turpmāk tekstā — “Direktīva”) 4. panta 1. punkta nozīmē, obligātu ietekmes uz šo teritoriju novērtējumu atbilstoši Direktīvas 6. panta 3. un 4. punktam, neatkarīgi no tā, vai šādi projekti var būtiski ietekmēt ĪADT;

- atļaujot emisijas ĪADT, neatkarīgi no tā, vai tās var būtiski ietekmēt šo teritoriju;

- izslēdzot no noteikumu par sugu aizsardzību piemērošanas jomas atsevišķus aizsargājamiem dzīvniekiem aiz neuzmanības radītus traucējumus;

- nenodrošinot Direktīvas 16. pantā paredzēto atkāpes nosacījumu ievērošanu attiecībā uz atsevišķām darbībām, kas ir saderīgas ar teritorijas aizsardzību;

- pieņemot tādu tiesisko regulējumu par augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu, kurā nav pietiekami ņemta vērā sugu aizsardzība;

- nepaziņojot noteikumus, kas attiecas uz tiesību aktiem par zveju, un/vai nenodrošinot, lai šajos noteikumos būtu iekļauti pietiekami zvejas aizliegumi;

Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Direktīvas 6. panta 3. un 4. punkts, kā arī 12., 13. un 16. pants.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesības

- 2 Direktīvas mērķis atbilstoši tās 2. panta 1. punktam ir “sekmēt bioloģisko daudzveidību, aizsargājot dabiskās dzīvotnes un savvaļas faunu un floru Eiropā esošajā dalībvalstu teritorijā, uz kuru attiecas Līgums”.
- 3 Direktīvas 4. pantā ir paredzēta procedūra, kā noteikt tādas teritorijas kā ĪADT, kurās atrodas ar Direktīvu aizsargājamās sugas un dzīvotnes.
- 4 Atbilstoši Direktīvas desmitajam apsvērumam “attiecīgi jāizvērtē visi plāni vai programmas, kas varētu būtiski ietekmēt tās teritorijas saglabāšanas mērķus, kura ir vai tiks noteikta par īpaši aizsargājamu dabas teritoriju”. Šis apsvēruma ir izklāstīts šīs Direktīvas 6. panta 3. punktā, kurā ir norāde uz 4. punktu. Minētie punkti nosaka:

“3. Visos plānos vai projektos, kas nav tieši saistīti ar konkrēto teritoriju vai nav vajadzīgi tās apsaimniekošanai, bet kas atsevišķi vai kopā ar citiem plāniem vai

projektiem varētu būtiski ietekmēt minēto teritoriju, attiecīgi izvērtē ietekmi uz šo teritoriju, ievērojot tās aizsardzības mērķus. Ņemot vērā novērtējuma atzinumus par ietekmi uz minēto teritoriju, un saskaņā ar 4. punkta noteikumiem, kompetentā valsts iestāde piekrit plāna vai projekta īstenošanai tikai tad, ja tā ir pārliecinājusies, ka netiks izjaukta attiecīgās teritorijas viengabalainība, un vajadzības gadījumā noskaidrojusi plašas sabiedrības viedokli.

4. Ja, neņemot vērā negatīvu vērtējumu saistībā ar ietekmi uz teritoriju, alternatīvu risinājumu trūkuma dēļ plāns vai projekts tomēr ir jāīsteno sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā, kas ietver arī sociāla un ekonomiska rakstura intereses, tad dalībvalsts veic visus vajadzīgos kompensācijas pasākumus, lai nodrošinātu *Natura 2000* tīkla kopējās vienotības aizsardzību. Dalībvalsts informē Komisiju par pieņemtajiem kompensācijas pasākumiem.

Ja attiecīgajā teritorijā sastopams prioritārs dabiskās dzīvotnes veids un/vai prioritāra suga, tad vienīgie pieņemamie argumenti ir tie, kas saistīti ar veselības aizsardzību vai sabiedrības drošību, videi primāri svarīgām labvēlīgām pārveidēm vai, pēc Komisijas atzinuma, citām sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm.”

5 Direktīvas 12. pantā 1. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai IV pielikuma a) daļā uzskaitītajām dzīvnieku sugām to dabiskās izplatības areālā izveidotu stingras aizsardzības sistēmu, aizliedzot:

a) minēto sugu īpatņu visu veidu apzinātu gūstīšanu vai nonāvēšanu savvaļā;

- b) minēto sugu īpatņu apzinātu traucēšanu, jo īpaši to vairošanās, mazuļu attīstības, ziemas guļas un migrāciju laikā;

- c) apzinātu postīšanu vai olu vākšanu savvaļā;

- d) vairošanās vai atpūtas vietu noplicināšanu vai iznīcināšanu.”

6 Minētās direktīvas 13. pants nosaka:

“1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai IV pielikuma b) daļā uzskaitītajām augu sugām izveidotu stingras aizsardzības sistēmu, aizliedzot:

- a) šādu augu apzinātu plūkšanu, vākšanu, griešanu, izraušanu ar saknēm vai iznīcināšanu to dabiskās izplatības areālā savvaļā;

- b) savvaļā iegūtu šādu sugu īpatņu turēšanu, transportēšanu un pārdošanu vai apmaiņu, un to piedāvāšanu pārdošanai vai apmaiņai, izņemot gadījumus, kad īpatnis likumīgi iegūts pirms šīs direktīvas ieviešanas.

2. Šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētos aizliegumus piemēro visā to augu bioloģiskajā ciklā, uz kuriem attiecas šis pants.”

7 Direktīvas 16. panta 1. punkts ir izteikts šādi:

“Ja nav apmierinošas alternatīvas un ja netiek kaitēts attiecīgo sugu populāciju saglabāšanai labvēlīgā aizsardzības statusā to dabiskās izplatības areālā, dalībvalstis drīkst atkāpties no 12., 13., 14. panta un 15. panta a) un b) punkta noteikumiem, lai:

- a) aizsargātu savvaļas faunu un floru un saglabātu dabiskās dzīvotnes;
- b) novērstu nopietnu kaitējumu, jo īpaši labībai, mājlopiem, mežiem, zivsaimniecībai un ūdeņiem un citiem īpašuma veidiem;
- c) rūpētos par veselības aizsardzību un sabiedrības drošību vai obligāti ievērotu citas sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, tostarp sociāla vai ekonomiska rakstura intereses un videi primāri svarīgas labvēlīgas pārveides;

- d) izpētes un izglītības nolūkā atjaunotu minēto sugu populācijas un reintroducētu minētās sugas, un veiktu šī mērķa sasniegšanai vajadzīgās vairošanas darbības, tostarp augu mākslīgo pavairošanu;

- e) stingri noteiktos apstākļos pēc izvēles principa un ierobežotā apmērā atļautu IV pielikumā uzskaitīto sugu atsevišķu īpatņu ieguvu vai turēšanu ierobežotā skaitā, ko nosaka kompetentās valsts iestādes.”

Valsts tiesības

- 8 Vācijas Federatīvā Republika transponēja Direktīvu ar 1998. gada 21. septembra Federālo likumu par dabas aizsardzību un ainavu saglabāšanu (*Gesetz über Naturschutz und Landschaftspflege, BGBl. 1998 I, 2995*, lpp.; turpmāk tekstā — “*BNatSchG 1998*”).

- 9 Šis likums tika atcelts un aizvietots ar 2002. gada 25. marta Federālo likumu par dabas aizsardzību un ainavu saglabāšanu (*Gesetz über Naturschutz und Landschaftspflege, BGBl. 2002 I, 1193*, lpp.; turpmāk tekstā — “*BNatSchG 2002*”).

- 10 Ar *BNatSchG 2002* 34. panta 1. punktu Vācijas tiesību sistēmā tika transponēts Direktīvas 6. panta 3. punkta pirmajā teikumā noteiktais pienākums iesniegt projektus to ietekmes uz aizsargājamo teritoriju novērtējumam Direktīvas nozīmē.

11 *BNatSchG 2002* 10. panta 1. punkta 11. apakšpunktā jēdziens “projekti likuma nozīmē” definēts šādi:

- “a) projekti un pasākumi, ko paredzēts īstenot Kopienas nozīmes teritorijā vai Eiropas putnu aizsardzības teritorijā, ar nosacījumu, ka par tiem ir pieņemts iestādes lēmums vai par tiem ir paziņots iestādei, vai ka tos īsteno iestāde;

- b) iejaukšanās dabā un ainavā 18. panta nozīmē, ar nosacījumu, ka par to ir pieņemts iestādes lēmums vai par to ir paziņots iestādei, vai ka to īsteno iestāde;

- c) iekārtas, par kurām ir jāsaņem atļauja atbilstoši federālajam likumam par cīņu pret piesārņojumu, un ūdeņu lietošana, par kuru ir jāsaņem atļauja vai piekrišana saskaņā ar likumu par ūdens sistēmu,

ar nosacījumu, ka atsevišķi vai kopā ar citiem projektiem vai plāniem tie būtiski ietekmē Kopienas nozīmes teritoriju vai Eiropas putnu aizsardzības teritoriju [..].”

12 *BNatSchG 2002* 18. pants paredz:

“1. Iejaukšanās dabā un ainavā šī likuma nozīmē ir formas vai pamata platību izmantošanas izmaiņas, vai gruntsūdens līmeņa izmaiņas, kas saistītas ar virsējo zemes slāni, kas var būtiski mainīt ekosistēmas vai ainavas kvalitāti un darbību.

2. Platību izmantošana lauksaimniecībai, mežkopībai un zvejai nav uzskatāma par iejaukšanos, ja vien ir ņemti vērā dabas aizsardzības un ainavas saglabāšanas mērķi un principi. Platību izmantošana lauksaimniecībai, mežkopībai un zvejai principā nav pretēja minētajiem mērķiem un principiem, ja vien tiek ievēroti 5. panta 4.–6. punkta nosacījumi un labas profesionālās prakses noteikumi, kuri izriet no likuma par lauksaimniecību, mežkopību un zveju, kā arī no federālā likuma par platību aizsardzību 17. panta 2. punkta.”

13 *BNatSchG* 2002 36. pants ar nosaukumu “Materiālais kaitējums” paredz:

“Ja ir paredzams, ka iekārta, par kuru ir jāsaņem atļauja atbilstoši federālajam likumam par ciņu pret piesārņojumu, ieskaitot arī ar citām iekārtām vai pasākumiem saistītās iekārtas, radīs emisijas, šīs iekārtas ietekmes teritorijā stipri ietekmējot būtiskos elementus, kas nepieciešami, lai saglabātu Kopienas nozīmes teritoriju vai Eiropas putnu aizsardzības teritoriju, un ja postījumus nevar kompensēt atbilstoši 19. panta 2. punktam, tad atļauju neizsniedz, pirms nav izpildīti 34. panta 3. un 4. punkta noteikumi. 34. panta 1. un 5. punkts ir piemērojami *mutatis mutandis*. Lēmumus pieņem, vienojoties ar iestādēm, kas ir kompetentas jautājumā par dabas un vides teritoriju aizsardzību.”

14 *BNatSchG* 2002 39. panta 2. punkta pirmais teikums ar nosaukumu “Attiecības ar citiem tiesību aktiem” nosaka:

“Tiesību aktus par augu aizsardzību, par dzīvnieku aizsardzību, par aizsardzību pret epizootiju, kā arī tiesību aktus par mežiem, medībām un zveju neietekmē ne šīs nodaļas noteikumi, ne tiesību akti, kas ir pieņemti atbilstoši un saskaņā ar šo nodaļu.”

15 *BNatSchG 2002* 42. panta 1. un 2. punkta mērķis ir transponēt Direktīvas 12. un 13. pantā ietvertos aizliegumus.

16 *BNatSchG 2002* 43. pants ar nosaukumu "Atkāpes" un it īpaši tā 4. punkts paredz, ka "aizliegumi, kas ir noteikti 42. panta 1. un 2. punktā, neattiecas uz darbībām, kuru mērķis ir izmantot platības lauksaimniecībai, mežkopībai vai zivsaimniecībai un kuras tiek veiktas atbilstoši labai profesionālai praksei un atbilstoši 5. panta 4.–6. punkta prasībām, uz darbībām, kuru mērķis ir celt vērtību produktiem, kas ir iegūti saistībā ar šīm darbībām, vai veikt 19. pantā atļauto iejaukšanos vai ietekmes uz vidi novērtējumu, atbilstoši likumam attiecībā uz ietekmes uz vidi novērtējumu vai īstenot 30. pantā atļauto pasākumu ar nosacījumu, ka dzīvnieki, tai skaitā arī ligzdošanas, inkubācijas, dzīvotņu vai patvēruma teritorijas un īpaši aizsargājamās augu sugas, no tā necieš tiešu kaitējumu [..]".

17 Direktīvu Vācijas Federatīvajā Republikā transponēja arī ar vairākiem nozaru likumiem, tostarp 1998. gada 14. maija Likumu par augu aizsardzību (*Pflanzenschutzgesetz, BGBl. 1998 I, 971. lpp.*; turpmāk tekstā — "*PflSchG*"), kura 6. panta 1. punkts nosaka:

"Augu aizsardzības līdzekļi ir jāizmanto atbilstoši labai profesionālai praksei. Izmantošana ir aizliegta, ja var paredzēt, ka šis līdzeklis radīs nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku vai dzīvnieku veselību, gruntsūdeni vai ka tai būs cita veida nelabvēlīga ietekme, it īpaši uz vides līdzsvaru. Kompetentā iestāde var uzdot veikt vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu šī punkta 1. un 2. teikumā minētās prasības."

Pirmstiesas procedūra

- 18 2000. gada 10. aprīlī Komisija nosūtīja Vācijas Federatīvajai Republikai brīdinājuma vēstuli, lūdzot iesniegt apsvērumus par Direktīvas 6. panta 3. un 4. punkta, kā arī 12., 13. un 16. panta īstenošanu.
- 19 Pēc Vācijas Federatīvās Republikas atbildes saņemšanas 2000. gada 11. augustā Komisija 2001. gada 25. jūlijā pieņēma argumentētu atzinumu, aicinot šo dalībvalsti veikt vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu argumentētajā atzinumā izvirzītās prasības divu mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.
- 20 Šajā argumentētajā atzinumā Komisija, īpaši atsaucoties uz *BNatSchG 1998*, secināja, ka Vācijas Federatīvā Republika nav veikusi vajadzīgos pasākumus, lai transponētu minētos Direktīvas noteikumus.
- 21 Pēc argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa izbeigšanās Vācijas Federatīvā Republika ar 2001. gada 21. novembra vēstuli apstrīdēja Komisijas norādītos iebildumus.
- 22 Pēc tam stājās spēkā *BNatSchG 2002*.
- 23 Šajos apstākļos Komisija nolēma celt šo prasību.

Par prasības pieņemamību

- 24 Vācijas valdība vispirms norāda uz Komisijas prasības nepieņemamību, jo tajā nav pietiekami ņemti vērā ne visi jaunie noteikumi, ko ievieš *BNatSchG 2002*, ne arī citas speciālās valsts tiesību normas. Taču tās nodrošina, ka Vācijas tiesiskā regulējuma apstrīdētie noteikumi tiek piemēroti saskaņā ar Direktīvu.
- 25 Šajā sakarā ir jānorāda, ka jautājums par to, vai Komisija ir vai nav ņēmusi vērā atsevišķus grozījumus tiesību aktos, izvērtējot Vācijas tiesiskā regulējuma saderīgumu ar Direktīvu, ir jautājums pēc būtības un tādēļ tas ir jautājums par prasības pamatotību, nevis par tās pieņemamību.
- 26 Tāpat ir jāuzsver — tas, ka prasības pieteikumā Komisija prasības pamatus balsta uz atsevišķiem *BNatSchG 2002* noteikumiem, agrākus *BNatSchG 1998* attiecīgos noteikumus norādot iekavās, kaut arī argumentētais atzinums attiecas tikai uz minētajiem agrākiem noteikumiem, nevar padarīt prasību par nepieņemamu.
- 27 Kaut arī atbilstoši EKL 226. pantam celtas prasības priekšmetu ierobežo pirmstiesas procedūra un tādēļ prasības pieteikumu var pamatot tikai ar tiem noteikumiem, kas ir norādīti šīs procedūras laikā, tomēr nevar prasīt, lai argumentētajā atzinumā un prasības pieteikumā minētie valsts noteikumi būtu identiski. Ja starp šīm divām procesuālajām stadijām ir notikušas izmaiņas tiesību aktos, pietiek ar to, ka ar pirmstiesas procesā apstrīdētajiem tiesību aktiem izveidoto sistēmu uztur jaunie

pasākumi, ko dalībvalsts ir ieviesusi pēc argumentētā atzinuma izdošanas un kas ir apstrīdēti prasības pieteikumā (2005. gada 22. septembra spriedums lietā C-221/03 Komisija/Belģija, Krājums, I-8307. lpp., 38. un 39. punkts).

- 28 Šajā gadījumā *BNatSchG 2002* noteikumi, uz ko Komisija atsaucas prasības pieteikumā, ir pēc būtības identiski *BNatSchG 1998* noteikumiem, ko tā kritizēja savā argumentētajā atzinumā.
- 29 No tā izriet, ka prasība ir pieņemama.

Par lietas būtību

- 30 Savas prasības pamatojumam Komisija izvirza sešus iebildumus.

Par pirmo iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 31 Komisija pārmet Vācijas Federatīvajai Republikai nepilnīgu Direktīvas 6. panta 3. un 4. punkta transponēšanu savās valsts tiesībās, jo jēdziena “projekts” definīcija, kas ir ietverta *BNatSchG 2002* 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta b) un c) daļā un kas ir piemērojama ārpus ĪADT īstenojamiem projektiem, ir pārāk šaura un neietver

pienākumu novērtēt atsevišķu iejaukšanās veidu un citu darbību — kurām var būt nelabvēlīga ietekme — ietekmi uz aizsargājamām teritorijām.

- 32 Attiecībā uz projektiem *BNatSchG 2002* 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta b) daļas nozīmē Komisija apgalvo, ka, tā kā tie ietver tikai iejaukšanās darbības dabā un ainavā šī paša likuma 18. panta nozīmē, atsevišķi projekti, kas var būtiski ietekmēt aizsargājamās teritorijas, nav pakļauti iepriekšējam ietekmes uz teritoriju novērtējumam atbilstoši Direktīvas 6. panta 3. un 4. punktam. Faktiski minētā 18. panta 1. punkts attiecas tikai uz formas vai pamata platību izmantošanas izmaiņām, bet tajā nav ņemtas vērā ne citas darbības vai pasākumi, kas nav balstīti uz aizsargājamās teritorijas pamata platību izmantošanu, ne arī darbības, kas neievieš nekādas izmaiņas, pat ja tām var būt būtiska ietekme uz šādu teritoriju. Īstenībā “projekta” jēdziens *BNatSchG 2002* 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta b) daļas nozīmē, kas attiecas uz ārpus ĪADT īstenojamu iejaukšanos, ir šaurāks par jēdzienu, kas ir minēts šī paša panta a) daļā un kas attiecas uz ĪADT īstenojamiem projektiem. Tomēr, definējot pasākumus, kuriem jāveic ietekmes novērtējums, Direktīva neparedz nošķiršanu atkarībā no tā, vai šie pasākumi ir veikti ārpus aizsargājamas teritorijas vai tās iekšienē.
- 33 Turklāt *BNatSchG 2002* 18. panta 2. punkts izslēdza no jēdziena “projekts” šī paša likuma 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta b) daļas nozīmē platību izmantošanu lauksaimniecības, mežkopības un zvejas nolūkos, jo tajā ir ņemti vērā dabas aizsardzības un ainavas saglabāšanas mērķi un principi.
- 34 Turklāt attiecībā uz minētā likuma 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta c) daļu Komisija kritizēja, ka jēdziena “projekts” definīcijā ir ietvertas, no vienas puses, tikai iekārtas, par kurām ir jāsaņem atļauja atbilstoši Federālajam likumam par cīņu pret piesārņojumu (*Bundes-Immissionsschutzgesetz*, turpmāk tekstā — “*BImSchG*”), un, no otras puses, tādu ūdeņu izmantošana, par kuriem jāsaņem atļauja vai

apstiprinājums atbilstoši Likumam par ūdens sistēmu (*Wasserhaushaltsgesetz*; turpmāk tekstā — “*WHG*”). Tādējādi uz iekārtām un ūdens izmantošanu, par ko nav jāsaņem tādas atļaujas vai apstiprinājumi, neattiecas pienākums novērtēt to ietekmi uz Direktīvas 6. panta 3. punktā paredzēto teritoriju, neatkarīgi no tā, vai tām var būt būtiska ietekme uz aizsargājamām teritorijām.

35 Vispirms Vācijas valdība apgalvo, ka Komisija jēdzienu “projekts” interpretēja pārāk plaši, jo tā nepieļāva nekādus ierobežojumus attiecībā uz pienākumu novērtēt Vācijas tiesiskajā regulējumā paredzēto darbību ietekmi uz teritorijām. Šis jēdziens jāinterpretē, ņemot vērā precīzu definīciju, kas ir ietverta Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvā 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 175, 40. lpp.).

36 Vēl arī šī valdība apgalvo, ka jēdziens “iejaukšanās” *BNatSchG 2002* 18. panta 1. punkta nozīmē ir katra atsevišķa gadījuma izmeklēšana, ņemot vērā Direktīvas mērķus. Tāpat praksē minētā 18. panta 1. punkts nesašaurināja jēdzienu “projekts” Direktīvas nozīmē. Šī norma nozīmē nevis, ka pastāv formas vai pamata platību izmantošanas izmaiņas, bet gan, ka pastāv iejaukšanās, darbībai ietekmējot pamata platības, kuras pārklājas ar aizsargājamo teritoriju.

37 Attiecībā uz atkāpi, kas ir paredzēta *BNatSchG 2002* 18. panta 2. punktā, Vācijas valdība apgalvo, ka šis noteikums obligāti pieprasa ņemt vērā dabas aizsardzības un ainavu saglabāšanas mērķus un principus, lai platību izmantošana lauksaimniecības, mežkopības un zvejas nolūkos nebūtu uzskatāma par tādu projektu, kura ietekme ir jānovērtē.

- 38 Visbeidzot, attiecībā uz *BNatSchG 2002* 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta c) daļu Vācijas valdība norāda, ka iekārtām, par kurām nav jāsaņem atļauja vai apstiprinājums atbilstoši *BImSchG*, ir jāatbilst Direktīvai atbilstošām prasībām. Faktiski šis likums it īpaši nosaka pienākumu pārbaudīt, lai nelabvēlīgā ietekme uz vidi, no kuras tehnoloģiski var izvairīties, tiktu novērsta un lai ietekme, no kuras tehnoloģiski nevar izvairīties, tiktu samazināta līdz minimumam. Attiecībā uz ūdeņu izmantošanu, par kuru nav jāsaņem atļauja atbilstoši *WHG*, Vācijas valdība norāda, ka runa ir par neliela ūdens daudzuma izmantošanu, kas ir saderīga ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvu 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 1. lpp.). Šī valdība uzskata, ka gadījumā, ja ūdens izmantošana, kam nav būtiskas ietekmes uz visu ūdens stāvokli, nav jāņem vērā atbilstoši Direktīvai 2000/60 un par to nav jāsaņem atļauja, tai nebūs arī būtiskas ietekmes uz blakus esošām ĪADT.

Tiesas vērtējums

- 39 Jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 6. panta 3. punkta pirmajam teikumam visos plānos vai projektos, kas nav tieši saistīti ar konkrēto teritoriju vai nav vajadzīgi tās apsaimniekošanai, bet kas atsevišķi vai kopā ar citiem plāniem vai projektiem varētu būtiski ietekmēt minēto teritoriju, attiecīgi izvērtē ietekmi uz šo teritoriju, ievērojot tās aizsardzības mērķus.
- 40 Tiesa jau ir nospriedusi, ka prasība veikt pienācīgu plāna vai projekta novērtējumu ir pakļauta nosacījumam, ka pastāv iespēja vai risks, ka tas var ievērojami ietekmēt attiecīgo teritoriju. Ņemot vērā it īpaši piesardzības principu, šāds risks pastāv, ja objektīvu iemeslu dēļ nevar izslēgt, ka šis plāns vai projekts ievērojami ietekmēs attiecīgo teritoriju (skat. 2005. gada 20. oktobra spriedumu lietā C-6/04 Komisija/ Apvienotā Karaliste, Krājums, I-9017. lpp., 54. punkts).

- 41 Tātad nosacījums, kuram ir pakļauta plāna vai projekta ietekmes uz noteiktu teritoriju novērtēšana un kas nozīmē, ka šaubu gadījumā par to, vai nepastāv būtiska ietekme, ir jāveic šāds novērtējums, neļauj no tās izvairīties — kā tas ir atbilstoši, no vienas puses, *BNatSchG 2002* 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta b) daļai un šī paša likuma 18. pantam, un, no otras puses, 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta c) daļai — saistībā ar atsevišķām ar tādiem kritērijiem pamatotu projektu kategorijām, kas paši nevar nodrošināt, ka tie būtiski neietekmēs aizsargājamās teritorijas.
- 42 It īpaši ir jānorāda, ka *BNatSchG 2002* 10. panta 1. punkta 11. apakšpunkta b) un c) daļa izslēdz pienākumu novērtēt projektus, kas sastāv no, pirmkārt, tādas iejaukšanās dabā un ainavā, kas nav formas vai pamata platību izmantošanas izmaiņas vai gruntsūdens līmeņa izmaiņas, kas saistītas ar virsējo zemes slāni, kā arī, otrkārt, projektiem, kas attiecas uz iekārtām vai ūdeņu izmantošanu, tā kā tie nav pakļauti atļauju sistēmai. Tomēr nešķiet, ka šie kritēriji novērtēšanas pienākuma izslēgšanai ir tādi, kas nodrošina, ka minētie projekti sistemātiski būtiskā veidā nevar ietekmēt aizsargātās teritorijas.
- 43 It īpaši attiecībā uz iekārtām, par kurām nav jāsaņem atļauja atbilstoši *BImSchG*, nosacījums, ka šis teksts uzliek pienākumu pārbaudīt, lai nelabvēlīgā ietekme uz vidi, no kuras tehnoloģiski var izvairīties, tiktu novērsta un lai ietekme, no kuras tehnoloģiski nevar izvairīties, tiktu samazināta līdz minimumam, nav pietiekams, lai nodrošinātu tā pienākuma izpildi, ko nosaka Direktīvas 6. panta 3. punkts. *BImSchG* noteiktais pārbaudes pienākums katrā ziņā nav tāds, kas spēj nodrošināt, ka projekts, kas attiecas uz šādu iekārtu, nekaitēs aizsargājamās teritorijas viengabalainībai. It īpaši pienākums pārbaudīt, vai nelabvēlīgā ietekme uz vidi, no kuras tehnoloģiski nevar izvairīties, ir samazināta līdz minimumam, negarantē, ka šāds projekts minēto kaitējumu neradīs.

- 44 Attiecībā uz ūdeņu izmantošanu, par ko nav jāsaņem atļauja atbilstoši *WHG*, tas, ka runa ir par neliela ūdens daudzuma izmantošanu, pats par sevi nav tāds apstāklis, kas izslēdz, ka daži no šiem izmantošanas veidiem var būtiski ietekmēt aizsargājamo teritoriju. Pat pieņemot, ka šādiem ūdens izmantošanas veidiem nav būtiskas ietekmes uz ūdeņu stāvokli, no tā neizriet, ka tie nevar nozīmīgi ietekmēt arī blakus esošās aizsargājamās teritorijas.
- 45 Ņemot vērā iepriekš minēto, jāatzīst, ka Vācijas Federatīvā Republika nav pareizi transponējusi savos valsts tiesību aktos Direktīvas 6. panta 3. punktu attiecībā uz atsevišķiem ārpus ĪADT īstenotiem projektiem.

Par otro iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 46 Komisija apgalvo, ka ar *BNatSchG 2002* 36. pantu ir nepareizi transponēts Direktīvas 6. panta 3. un 4. punkts, jo tajā ir noteikts, ka atļauja par iekārtām, kas rada emisijas, ir jāsaņem tad, ja var sagaidīt, ka iekārtas it īpaši ietekmēs tās ĪADT, kas atrodas teritorijā, kurā iekārtas tiek izmantotas.
- 47 No tā izriet, ka savukārt materiālais kaitējums, kas radies ārpus šādas teritorijas, netiek ņemts vērā, tā pārkāpjot Direktīvā minētos noteikumus.

48 Vācijas valdība norāda, ka iekārtas ietekmes teritorijā gaisa piesārņotāju vai kaitējuma nodarītāju radīta materiāla kaitējuma kontrole ir jāveic katrā gadījumā atsevišķi, ņemot vērā visus vietējos datus, kā arī dažādus iekārtas radīta piesārņojuma veidus. Arī praksē atļauja projektam, kas saistīts ar materiālo kaitējumu, tiks izsniegta tikai tad, ja tam nav nelabvēlīgas ietekmes uz ar Direktīvu aizsargājamiem objektiem.

Tiesas vērtējums

49 Jānorāda, ka, ja atbilstoši *BNatSchG 2002* 36. pantam nav jāsaņem atļaujas par emisijas radošām iekārtām tikai gadījumos, kad šīs emisijas var būtiski ietekmēt tādu aizsargājamo teritoriju, kas atrodas šo iekārtu ietekmes zonā, tad par emisijas radošām iekārtām, kas skar aizsargājamo teritoriju ārpus iekārtas ietekmes zonas, var pieprasīt atļauju, neņemot vērā šo emisiju ietekmi uz šo teritoriju.

50 Šajā sakarā jāatzīst, ka ar Vācijas tiesisko regulējumu ieviestā sistēma tiktāl, ciktāl tā attiecas uz emisijām tādā ietekmes zonā, ko definē spēkā esošie tehniskie apkārtraksti attiecībā uz vispārējo sistēmu saistībā ar iekārtām, nešķiet tāda, kas varētu nodrošināt Direktīvas 6. panta 3. un 4. punkta ievērošanu.

51 Tomēr zinātniski apstiprinātu kritēriju trūkums, ko Vācijas valdība nepieminēja un kas jau iepriekš ļautu izslēgt, ka emisijas, kas skar aizsargājamo teritoriju ārpus attiecīgās iekārtas ietekmes zonas, var būtiski ietekmēt šo teritoriju, un katrā ziņā valsts tiesībās īstenotā sistēma šajā nozarē nav tāda, kas var nodrošināt, lai projekti vai plāni par emisijas radošām iekārtām, kas skar aizsargājamās teritorijas ārpus šo iekārtu ietekmes zonas, neradītu kaitējumu minētās teritorijas viengabalainībai Direktīvas 6. panta 3. punkta nozīmē.

52 Līdz ar to jāatzīst, ka Direktīvas 6. panta 3. punkts nav pareizi transponēts.

Par trešo iebildumu

53 Komisija pārmet Vācijas Federatīvajai Republikai, ka tā nav pareizi transponējusi Direktīvas 12. panta 1. punkta d) apakšpunktā iekļauto pienākumu veikt vajadzīgos pasākumus, lai ieviestu stingras aizsardzības sistēmu atsevišķām dzīvnieku sugām, aizliedzot to vairošanās vai atpūtas vietu noplicināšanu vai iznīcināšanu. Pēc Komisijas domām, šis noteikums paredz, ka dalībvalstīm ir jāaizliedz ne tikai ar nodomu veiktas darbības, bet arī aiz neuzmanības veiktas darbības. Tā norāda, ka *BNatSchG 2002* 43. panta 4. punkts neievēro Direktīvas 12. panta 1. punkta d) apakšpunktu, jo tas pieļauj atsevišķas atkāpes no normām, ar ko teritorijas tiek aizsargātas, “ar nosacījumu, ka dzīvnieki, te ietverot arī to ligzdošanas, nobriešanas, dzīvotņu vai patvēruma teritorijas [...], ne[tiek] ietekmēti tieši”.

54 Vācijas valdība norāda, ka Direktīvas 12. panta 1. punkta d) apakšpunkta transponēšana visā Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā attiecas tikai uz darbībām, kas, pēc valdības domām, atbilst šiem noteikumiem, jo tā neparedz minēto teritoriju noplicināšanu vai iznīcināšanu aiz neuzmanības ietvert normas aizsardzības sistēmā. Valdība uzskata, ka interpretācija, saskaņā ar kuru tiek aizliegtas arī darbības aiz neuzmanības, katrā ziņā būtu pretēja samērīguma principam.

55 Šajā sakarā pietiek atzīt, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka darbības, uz kurām attiecas Direktīvas 12. panta 1. punkta d) apakšpunkts, ir ne tikai ar nodomu izdarītas darbības, bet arī darbības aiz neuzmanības (skat. iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Apvienotā Karaliste 73.–79. punktu). Neattiecinot aizliegumu, kas ir

paredzēts Direktīvas 12. panta 1. punkta d) apakšpunktā, uz tišām darbībām vien, pretēji tam, kā ir darīts saistībā ar a) līdz c) apakšpunktā paredzētajām darbībām, Kopienų likumdevējs ir parādījis savu vēlmi vairošanās vai atpūtas vietām sniegt lielāku aizsardzību pret to noplicinošām vai iznīcinošām darbībām. Ņemot vērā, cik svarīgs ir Direktīvā izvirzītais bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķis, nepavisam nesamērīgi nav tas, ka 12. panta 1. punkta d) apakšpunktā paredzēto aizliegumu var attiecināt ne tikai uz tiši izdarītām darbībām.

- 56 Šajos apstākļos ir jāatbalsta iebildums, kas balstīts uz nepareizu Direktīvas 12. panta 1. punkta d) apakšpunkta transponēšanu.

Par ceturto iebildumu

- 57 Komisija pārmet Vācijas Federatīvajai Republikai, ka tā *BNatSchG 2002* 43. panta 4. punktā ieviesa divas atkāpes no šī likuma 42. panta 1. punktā paredzētajiem aizliegumiem, kurās pietiekami nav ņemti vērā tie nosacījumi, kuriem atkāpēm, kas atļautas atbilstoši Direktīvas 16. pantam, ir jāatbilst. Šajā sakarā Komisija precīzāk atsauca uz Vācijas tiesībās paredzētajām atkāpēm no sugu aizsardzības režīma, kuras tika izmantotas attiecīgi *BNatSchG 2002* 19. pantā atļautās iejaukšanās īstenošanas darbībās un šī paša likuma 30. pantā atļauto pasākumu īstenošanā.

- 58 Vācijas valdība iebilst, ka iejaukšanās un pasākumi, kas ir divu *BNatSchG 2002* 43. panta 4. punktā paredzēto atkāpju priekšmets, ir pakļauti administratīviem lēmumiem, kuru pieņemšanā katrā ziņā kompetentām iestādēm ir jāievēro Direktīvas 16. pantā paredzētie nosacījumi.

- 59 Šajā sakarā jāatgādina, ka no minētās Direktīvas ceturtnā un vienpadsmitā apsvēruma izriet, ka apdraudētās dzīvotnes un sugas ir daļa no Eiropas Kopienas dabas mantojuma un ka draudiem, kas uz tām gulstas, bieži ir pārrobežu raksturs, no kura izriet, ka visām dalībvalstīm ir pienākums veikt aizsardzības pasākumus atbilstoši kopējai atbildībai. Līdz ar to transponēšanas precizitātei ir īpaša nozīme tādos gadījumos kā šis, kad kopējā mantojuma apsaimniekošana to teritorijā ir uzticēta dalībvalstīm (skat. šajā spriedumā minētā sprieduma lietā Komisija/Apvienotā Karaliste 25. punktu).
- 60 No tā izriet, ka saskaņā ar Direktīvu, kas paredz kompleksas un tehniskas normas vides tiesību jomā, dalībvalstīm ir īpaši jānodrošina, lai to tiesību akti, kas paredzēti šīs direktīvas transponēšanai, būtu skaidri un precīzi (skat. šajā spriedumā minētā sprieduma Komisija/Apvienotā Karaliste 26. punktu).
- 61 Līdz ar to, pat pieņemot, ka par šīm divām tiesvedībā minētajām atkāpēm ir jāpieņem administratīvs lēmums, kura pieņemšanā kompetentās iestādes faktiski ievēro tos nosacījumus, kuri Direktīvas 16. pantā ir izvirzīti atkāpes noteikšanai, ir jāatzīst, ka *BNatSchG 2002* 43. panta 4. punkts neparedz tiesību normas, kas atbilst saskaņā ar 16. pantu īstenotajai atkāpju sistēmai. Šis valsts tiesību noteikums nepakļauj minēto divu atkāpju piešķiršanu visiem nosacījumiem, ko paredz Direktīvas 16. pants. Šajā sakarā ir jāuzsver, ka *BNatSchG 2002* 43. panta 4. punkts kā vienīgo nosacījumu minēto atkāpju noteikšanai paredz, lai dzīvniekiem, te ietverot arī to ligzdošanas, nobriešanas, dzīvotņu vai patvēruma teritorijas, un īpaši aizsargājamo sugu augiem netiktu ar nodomu nodarīts kaitējums.

- 62 Tātad iebildumam, kas balstīts uz nepareizu Direktīvas 16. panta transponēšanu Vācijas tiesībās, ir jāpiekrīt.

Par piekto iebildumu

- 63 Komisija atsaucas uz *PflSchG* 6. panta 1. punktu, kas aizliedz augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu, ja var paredzēt, ka tie negatīvi ietekmē cilvēku vai dzīvnieku veselību, gruntsūdeni vai ka tiem būs cita veida nelabvēlīga ietekme, it īpaši uz vides līdzsvaru; šis jēdziens attiecas arī uz dzīvnieku un augu sugām *PflSchG* 2. panta 6. punkta nozīmē. Komisija norāda, ka ar šo aizliegumu Vācijas Federatīvā Republika nav pietiekoši skaidri transponējusi Direktīvas 12., 13. un 16. pantu.
- 64 Vācijas valdība apstrīd šī iebilduma pamatotību, uzsverot, ka Komisijas norādītā norma ietver vispārēju aizliegumu, kas ļauj izpildīt Direktīvas 12. un 13. pantā paredzētos aizliegumus. Minētā valdība atsaucas arī uz to, ka atbilstoši *PflSchG* 6. panta 1. punktam augu aizsardzības līdzekļus var izmantot tikai atbilstoši labai profesionālai praksei un ka kompetenta iestāde var uzdot veikt vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu šajā normā citu starpā minētās prasības.
- 65 Šajā sakarā — kā tas jau ir atgādināts šī sprieduma 60. punktā — dalībvalstīm atbilstoši Direktīvai ir jāuzrauga, lai to tiesību akti nodrošinātu šīs direktīvas skaidru un precīzu transpozīciju.

- 66 Atbilstoši Tiesas judikatūrai Direktīvas 12., 13. un 16. pants rada viendabīgu normu kopumu (skat. šajā spriedumā minētā sprieduma lietā Komisija/Apvienotā Karaliste 112. punktu). Minētais 12. un 13. pants dalībvalstīm nosaka pienākumu ieviest stingru dzīvnieku un augu sugu aizsardzības sistēmu.
- 67 Jānorāda, ka *PflSchG* 6. panta 1. punkts, nosakot gadījumus, kuros augu aizsardzības līdzekļu izmantošana ir aizliegta, nenosaka skaidru, specifisku un stingru aizliegumu radīt kaitējumu Direktīvas 12. un 13. pantā paredzētajām aizsargājamām sugām.
- 68 It īpaši nešķiet, ka aizliegums izmantot augu aizsardzības līdzekļus, ja vien var paredzēt, ka tam var būt nelabvēlīga ietekme uz vides līdzsvaru, ir tikpat skaidrs, precīzs un stingrs kā aizliegums noplicināt aizsargājamo dzīvnieku sugu, ko paredz Direktīvas 12. panta 1. punkta d) apakšpunkts, vairošanās vai atpūtas vietas vai aizliegums ar nodomu iznīcināt aizsargātās augu sugas savvaļā, ko paredz Direktīvas 13. panta 1. punkta a) apakšpunkts.
- 69 Tādēļ piektajam iebildumam ir jāpiekrīt tiktāl, ciktāl tas attiecas uz Direktīvas 12. un 13. pantu.

Par sesto iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 70 Komisija pārmet Vācijas Federatīvajai Republikai, ka tā ir pārkāpusi Direktīvas 12. un 16. pantu, nepaziņojot par tiesību aktiem, kas attiecas uz zveju, vai nerūpējoties par to, lai šajos noteikumos būtu ietverti pietiekami zvejas ierobežojumi.
- 71 Komisija apgalvo, ka zvejas tiesiskais regulējums trijās pavalstīs nav saderīgs ar Direktīvu. Tā (sīgu dzimtas) zivs ar zinātnisko nosaukumu *coregonus oxyrhynchus* Bavārijā nav ietverta visa gada laikā aizsargājamo sugu skaitā. Brandenburgā netiek aizsargāta šī pati suga, kā arī gliemis (biezā perlamutrene) ar latīnisko nosaukumu *unio crassus*. Brēmenes tiesību akti neietver zvejas aizliegumu sarakstā trīs sugas, kas ir jāaizsargā šajā pavalstī, proti, divas šajā punktā minētās sugas un Atlantijas stori, kuras latīniskais nosaukums ir *acipenser sturio*. Turklāt tie skaidri atļauj šīs minētās sugas zivju zveju, ja to garums ir vismaz 100 cm, un sīgu dzimtas zivju (*coregonus oxyrhynchus*) zveju, ja to garums ir vismaz 30 cm. Turklāt nekāda informācija nav pieejama par iespējamajiem zvejas aizliegumiem tādās pavalstīs kā Berlīne, Hamburga, Meklenburga–Rietumpomerānija, Lejassaksija, Ziemeļreina–Vestfālene, Zāra, Saksija un Saksija–Anhalte. Tādēļ nevar uzskatīt, ka šo pavalstu tiesiskais regulējums ietver zvejas aizliegumus, kas ir vajadzīgi Direktīvas 12. un 16. panta noteikumu izpildei.
- 72 Vācijas valdība apgalvo, ka gadījumā, ja federālās tiesību normas atļauj pavalstīm izdot speciālus noteikumus jautājumā par zvejas tiesībām, tās ir jāinterpretē

atbilstoši Direktīvai. Gadījumā, ja pavalstu noteikumi par zveju ir pretēji zivju un gliemju sugu aizsardzībai, kas ir noteikta Kopienas tiesībās, tie nebūs spēkā tāpēc, ka tie pārkāpj federālo likumu. Šajā sakarā *BNatSchG 2002* ir likums, kurš ir pārāks par pavalstu tiesībām. Tādēļ ir jāpiemēro zvejas aizliegums, ko nosaka *BNatSchG 2002* 42. panta 1. punkta 1. apakšpunkts un kas attiecas arī uz Direktīvas IV pielikumā minētajām sugām. Līdz ar to nav jāpaziņo pavalstu noteikumi, kas attiecas uz šo jautājumu.

- 73 Šī valdība norāda, ka tā raudzīsies, lai pavalstu noteikumi par zveju tiktu uzreiz grozīti, ja tajos nav ievēroti Direktīvas un federālo likumu noteikumi, kā tas ir, piemēram, Brēmenes pavalsts tiesiskā regulējuma gadījumā, ko Komisija apstrīd.

Tiesas vērtējums

- 74 Šajā lietā nav strīda par to, ka gan sīgu dzimtas zivis (*coregonus oxyrhynchus*), gan biežā perlamutrene (*unio crassus*) un Atlantijas store (*acipenser sturio*), kas ir ietvertas Direktīvas IV pielikuma a) apakšpunktā, ir Vācijā atrodamas sugas.

- 75 Līdz ar to uz tām atbilstoši Direktīvas 12. panta 1. punkta a) apakšpunktam jāattiecinā stingras aizsardzības sistēma, kas aizliedz šo sugu īpatņu visu veidu apzinātu gūstīšanu vai nonāvēšanu savvaļā.

- 76 No lietas materiāliem izriet, ka argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās Bavārijas pavalsts tiesiskais regulējums ļāva zivju sagūstīšanu visu gadu, ja vien uz to neattiecās zvejas aizliegumi. Taču uz sīgu dzimtas zivīm (*coregonus oxyrhynchus*) neattiecas zvejas aizliegums. Brandenburgas pavalstī uz šo pašu sugu, kā arī uz biezo perlamutreni (*unio crassus*) zvejas aizliegums neattiecas. Attiecībā uz Brēmenes pavalsts regulējumu Vācijas valdība jau ir atzinusi, ka tas nav saderīgs ar Direktīvu.
- 77 Ja — kā norādīja Vācijas valdība — *BNatSchG 2002 42.* panta 1. punkts patiešām aizliedz gūstīt un nonāvēt tādas dzīvnieku sugas kā šī sprieduma 74. punktā minētās sugas, uz kurām attiecas stingras aizsardzības sistēma, no tā izriet, ka, piemērojot šī paša federālā likuma 39. panta 2. punkta pirmo teikumu, uz tiesību aktu noteikumiem par dzīvnieku aizsardzību, medībām un zveju šīs sadaļas noteikumi neattiecas. Šī sadaļa ietver *BNatSchG 2002 42.* pantu.
- 78 Šajos apstākļos ir jāatzīst, ka Vācijā spēkā esošais tiesiskais regulējums, kurā līdzās pastāv reģionālie noteikumi, kas ir pretēji Kopienu tiesībām, un federālie noteikumi, kas ar tām ir saderīgi, nevar efektīvi, skaidri un precīzi attiecībā uz trim dzīvnieku sugām šajā lietā nodrošināt Direktīvas 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto stingro aizsardzību tiktāl, ciktāl jautājums ir par šo sugu īpatņu visu veidu apzinātas gūstīšanas vai nonāvēšanas savvaļā aizliegumu.
- 79 Šajā gadījumā pierādījies, ka Vācijas tiesiskais regulējums nav saderīgs ar Direktīvas 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu un tas neatbilst nosacījumiem par atkāpi, ko paredz Direktīvas 16. pants.

80 Attiecībā uz citu federālo zemju zvejas tiesisko regulējumu, kas netika paziņots Komisijai, nevar atzīt, ka tas neatbilst Direktīvas 12. un 16. panta prasībām, tā kā nekāda informācija par iespējamiem zvejas aizliegumiem šajās federālajās zemēs nav pieejama, vēl jo vairāk — kā ir atgādināts šī sprieduma 77. punktā — *BNatSchG 2002* 42. panta 1. punkta 1. apakšpunkts aizliedz sagūstīt un nonāvēt tādu sugu īpatņus kā sīgu dzimtas zivis (*coregonus oxyrhynchus*), biežā perlamutrene (*unio crassus*) un Atlantijas store (*acipenser sturio*).

81 Šajā sakarā jānorāda, ka Direktīvas 23. panta 3. punkts noteic, ka dalībvalstis dara zināmus Komisijai galvenos valsts tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņēmušas nozarē, uz kuru attiecas šī direktīva. Tomēr Komisija savu prasību uz šo normu nav balstījusi.

82 No tā izriet, ka sestajam iebildumam ir jāpiekrīt tādās robežās, kādas ir norādītas iepriekšējos šī sprieduma punktos.

83 Līdz ar to jāatzīst, ka:

- neparedzot atsevišķiem ārpus ĪADT Direktīvas 4. panta 1. punkta nozīmē īstenotajiem projektiem obligātu ietekmes uz šo teritoriju novērtējumu, atbilstoši Direktīvas 6. panta 3. un 4. punktam, neatkarīgi no tā, vai šādi projekti var nozīmīgi ietekmēt ĪADT;

- atļaujot emisijas ĪADT, neatkarīgi no tā, vai tās var būtiski ietekmēt šo teritoriju;

- izslēdzot no noteikumu par sugu aizsardzību piemērošanas jomas atsevišķus aizsargājamiem dzīvniekiem aiz neuzmanības radītos traucējumus;

- nenodrošinot Direktīvas 16. pantā paredzēto atkāpes nosacījumu ievērošanu attiecībā uz atsevišķām darbībām, kas ir saderīgas ar teritorijas aizsardzību;

- pieņemot tādu tiesisko regulējumu par augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu, kurā nav pietiekami ņemta vērā sugu aizsardzība, un

- nenodrošinot, lai attiecīgajos tiesību aktu noteikumos par zveju būtu iekļauti pietiekami zvejas aizliegumi,

Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Direktīvas 6. panta 3. punkts, kā arī 12., 13. un 16. pants.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 84 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt Vācijas Federatīvajai Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums nav labvēlīgs, tad Vācijas Federatīvajai Republikai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) — neparedzot atsevišķiem projektiem, kas ir īstenoti ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 4. panta 1. punkta nozīmē, obligātu ietekmes uz šo teritoriju novērtējumu atbilstoši Direktīvas 6. panta 3. un 4. punktam, neatkarīgi no tā, vai šādi projekti var nozīmīgi ietekmēt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju;
- atļaujot emisijas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, neatkarīgi no tā, vai tās var nozīmīgi ietekmēt šo teritoriju;
- izslēdzot no noteikumu par sugu aizsardzību piemērošanas jomas atsevišķus aizsargājamiem dzīvniekiem aiz neuzmanības radītos traucējumus;

- nenodrošinot Direktīvas 92/43 16. pantā paredzēto atkāpes nosacījumu ievērošanu attiecībā uz atsevišķām darbībām, kas ir saderīgas ar teritorijas aizsardzību;

- pieņemot tādu tiesisko regulējumu par augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu, kurā nav pietiekami ņemta vērā sugu aizsardzība;

- nenodrošinot, lai attiecīgajos tiesību aktu noteikumos par zveju būtu iekļauti pietiekami zvejas aizliegumi,

Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Direktīvas 92/43 6. panta 3. punkts, kā arī 12., 13. un 16. pants.

2) Vācijas Federatīvā Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]